

सह्याद्री व्याघ्र राखीव क्षेत्राच्या प्रभावी
व्यवस्थापनासाठी विभागीय वन अधिकारी या
संवर्गातील पद मिळणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्र.डब्ल्यूएलपी-२०१८/प्र.क्र.४८१/फ-१
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक : १ मार्च, २०१९

वाचा :-

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर यांचे पत्र क्र.मवसे/२(१६-१७)/भाग-२/वन्यजीव/प्र.क्र.४१(१६-१७)/२०१९/कक्ष-९/१८-१९, दि.१२/१०/२०१८.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर यांचे पत्र क्र.मवसे/२(१६-१७)/भाग-२/वन्यजीव / प्र.क्र.४१(१६-१७)/२२८६/कक्ष-९/१८-१९, दि.०५/११/२०१८.
३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष-२२(४)/आस्था/प्र.क्र.९७(१५-१६)/३१२१/२०१८-१९/नागपूर, दि.०४/१२/२०१८.
४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पश्चिम मुंबई यांचे पत्र क्र.कक्ष-७/आस्था/स्वीस-१५६ व १५७/२०१८-१९, दि.१०/१२/२०१८.

प्रस्तावना :-

उपसंचालक, सह्याद्री व्याघ्र राखीव, कोल्हापूर स्थित कराड यांचे कार्यक्षेत्रांतर्गत असणारे क्षेत्र हे कोयना व चांदोली धरण क्षेत्राच्या पाणीसाठ्याचे बाजूला असून संपूर्ण क्षेत्र हे दरी डोंगर, कडा भाग, तीव्र उताराचे घनदाट जंगल आहे. वनसंवर्धन व वन्यजीव संरक्षणाचे दृष्टीने गस्तीकरीता फिरती करतेवेळी पायी व बोटीने प्रवास करावा लागतो. नियतक्षेत्र गस्ती व जंगल गस्ती करिता कराड मुख्यालय ते चांदोली अभयारण्य हे अंतर सरासरी ७० कि.मी तसेच कराड मुख्यालय ते कोयना अभयारण्यापर्यंतचे अंतर सरासरी १३० कि.मी इतके आहे. जंगल फिरती करतेवेळी वेगवेगळ्या ठिकाणी जाण्यायेण्याकरिता बऱ्याच कालावधीचा अपव्यय होत आहे.

सद्यस्थितीत सह्याद्री व्याघ्र राखीव क्षेत्रात कोकण विभागामध्ये श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजना अंतर्गत ग्राम परिस्थिती विकास समित्या स्थापन करण्यात आल्या आहेत. त्यातील काही गावांचे अंतर मुख्यालयापासून सरासरी २५० कि.मी इतके आहे. समिती मार्फत वनसंवर्धनाचे कामे सुरू असून सदर कामाचे नियंत्रण पाहता संबंधीत क्षेत्राचे वनक्षेत्रपाल यांचे मार्फत केले जाते. सद्यस्थितीत असणारे नियंत्रण क्षेत्राचा विस्तार पाहता सदर समित्यावर व वनसंवर्धनाचे कामावर नियंत्रण ठेवणे अडचणीचे ठरत आहे. त्यामुळे सह्याद्री व्याघ्र राखीव क्षेत्राचे प्रभावी संरक्षण व वनसंवर्धनाकरिता उपरोक्त संदर्भ क्र. २ व क्र. ३

अन्वये प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावास अनुलक्षून विभागीय वन अधिकारी संवर्गातील एक पद तसेच सहाय्यक वन संरक्षक संवर्गातील दोन पदे सहयाद्री व्याघ्र राखीव प्रकल्पाकडे अधिकाऱ्यांसह उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. उप वनसंरक्षक (वन्यजीव), ठाणे यांच्या कार्यालयातील विभागीय वन अधिकारी (अवैध शिकार प्रतिबंधक घटक, ठाणे) हे पद सह्याद्री व्याघ्र राखीव कडे वर्ग करून त्याचे पदनाम विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), चांदोली राष्ट्रीय उद्यान, करण्यात येत आहे. विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), चांदोली राष्ट्रीय उद्यान, यांचेकडे चांदोली राष्ट्रीय उद्यानाचे क्षेत्र व उद्यानाचे बफर क्षेत्राचे प्रशासकीय नियंत्रण राहिल. उप संचालक, सहयाद्री व्याघ्र राखीव, कोल्हापूर यांचेकडे कोयना अभयारण्याचे क्षेत्र व अभयारण्याच्या बफर क्षेत्राचे प्रशासकीय नियंत्रण राहिल.

२. विभागीय वन अधिकारी, मुल्यांकन विभाग नाशिक यांचे अधिनस्त असलेले सहाय्यक वनसंरक्षक (मुल्यांकन), नाशिक व अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) यांच्या अधिनस्त असलेले सहाय्यक वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, नागपूर ही दोन्ही पदे प्रस्तावित विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), चांदोली राष्ट्रीय उद्यान, यांच्याकडे वर्ग करण्यात येत आहे. सदरची पदे विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), चांदोली राष्ट्रीय उद्यान, यांच्या नियंत्रणाखाली राहतील. विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), चांदोली राष्ट्रीय उद्यान, हे वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, सहयाद्री व्याघ्र राखीव यांचे नियंत्रणाखाली काम करतील.

३. प्रस्तावित विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), चांदोली राष्ट्रीय उद्यान, यांचे मुख्यालय कराड येथे निश्चित करणेत येत आहे. उप संचालक, सहयाद्री व्याघ्र प्रकल्प स्थित कराड यांच्या कार्यालयाकरिता नव्याने बांधण्यात आलेल्या कार्यालयीन इमारतीमध्येच विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), चांदोली राष्ट्रीय उद्यान, यांचे कार्यालय स्थापन करण्यात यावे.

४. सद्यास्थितीत उप संचालक, सहयाद्री व्याघ्र प्रकल्प स्थित कराड यांच्या नियंत्रणाखाली असलेले सहाय्यक वनसंरक्षक (वन्यजीव), कोयना, मुख्यालय कोयनानगर व सहाय्यक वनसंरक्षक (वन्यजीव), इस्लामपूर, मुख्यालय इस्लामपूर यांचे मुख्यालय कराड येथे स्थलांतरित करण्यात येत आहे. उप संचालक, सहयाद्री व्याघ्र प्रकल्प स्थित कराड यांच्या कार्यालयाकरिता नव्याने बांधण्यात आलेल्या कार्यालयीन इमारतीमध्येच सदर दोन्ही सहाय्यक वनसंरक्षक यांचे कार्यालय स्थापन करण्यात यावे.

५. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर यांनी पुनर्नियोजनाद्वारे विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), चांदोली राष्ट्रीय उद्यान, यांच्याकडे तीन लेखापाल व चार लिपीक ही पदे वर्ग करावी.
६. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर यांनी पुनर्नियोजनाद्वारे सहाय्यक वनसंरक्षक (वन्यजीव), इस्लामपूर व सहाय्यक वनसंरक्षक (वन्यजीव), कोयना यांच्या अधिनस्त असलेले दोन लिपीकांची पदे उप संचालक, सहयाद्री व्याघ्र प्रकल्प यांच्याकडे वर्ग करावी.
७. सदर आदेश दिनांक ०१ एप्रिल २०१९ पासून अंमलात येतील.
८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१९०३०२११०३३५३८१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुजय दोडल)
सह सचिव (वने),
महसूल व वन विभाग,

प्रत :-

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव.
३. मा. मंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव.
४. मा. राज्यमंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव.
५. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद / विधानसभा.
६. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
८. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर
९. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), नागपूर
१०. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), पुणे.
११. विभागीय आयुक्त, पुणे / कोकण.
१२. वनसंरक्षक व क्षेत्र संचालक, सहयाद्री व्याघ्र राखीव प्रकल्प, कोल्हापूर.
१३. मुख्य वनसंरक्षक (सर्व).
१४. जिल्हाधिकारी, ठाणे / कोल्हापूर / सांगली / सातारा.

१५. वनसंरक्षक / उप वनसंरक्षक (सर्व).
१६. विभागीय वन अधिकारी (अवैध शिकार प्रतिबंधक घटक) ठाणे.
१७. विभागीय वन अधिकारी (मुल्यांकन), नाशिक.
१८. विभागीय वन अधिकारी (सामाजिक वनीकरण), नागपूर.
१९. विभागीय वन अधिकारी सर्व.
२०. संबंधित अधिकारी (अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कार्मिक), नागपूर यांचेमार्फत.)
२१. महालेखापाल १ व २, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर.
२२. महालेखापाल १ व २, महाराष्ट्र राज्य (लेखापरिक्षा), मुंबई/ नागपूर.
२३. जिल्हा लेखा कोषागार अधिकारी ठाणे/ नाशिक/ नागपूर/ सातारा.
२४. वन विभागातील सर्व कार्यासने.
२५. निवडनस्ती फ-१.